

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z odwołania G. S.,
od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 29 lutego 2024 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu
na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym
dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, ogłoszonym w Monitorze Polskim
z 2023 r., poz. 664,
z udziałem E. P.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 4 września 2024 r.,

odrzuca odwołanie.

Tomasz Demendecki Janusz Niczyporuk Elżbieta Karska

UZASADNIENIE

Uchwałą nr [...] z 29 lutego 2024 r. Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: „KRS”
lub „Rada”), działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z 12 maja 2011 r. o
Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 269 z późn. zm.; dalej:

„u.KRS”) w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2023 r., poz. 664 przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie E. P. do pełnienia tego urzędu (pkt 1) oraz nie przedstawiła Prezydentowi RP wniosku o powołanie G. S. (dalej również: „Skarżący”) do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie (pkt 2).

W uzasadnieniu uchwały Rada wskazała, że na jedno wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2023 r. pod poz. 664, zgłosili się E. P. (adwokat Izby Adwokackiej w W.) oraz G. S. (referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie).

W celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący wyznaczył zespół oraz zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu, który nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b ustawy z dnia 12 maja 2011 r. u.KRS. Następnie 12 lutego 2024 r. zespół członków KRS odbył posiedzenie w celu przygotowania stanowiska w sprawie, przy czym z uwagi na brak akt osobowych jednego z kandydatów jego członkowie zdecydowali o odroczeniu głosowania do czasu wpłynięcia kompletnej dokumentacji wszystkich uczestników. W dalszej kolejności na posiedzeniu 29 lutego 2024 r. zespół członków Rady omówił szczegółowo kandydatury oraz, po wnikliwym zapoznaniu się ze zgromadzonymi i uzupełnionymi materiałami, po ich przeanalizowaniu odbył naradę i uznał, że są one wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. W obu posiedzeniach zespołu nie uczestniczył przedstawiciel Krajowej Rady Adwokackiej, zawiadomiony o terminie.

W konsekwencji powyższego, podczas głosowania, które odbyło się 29 lutego 2024 r. na E. P. oddano 2 głosy „za”, 1 głos „przeciw”, przy braku głosów „wstrzymujących się”, zaś na G. S. oddano 1 głos „za”, 1 głos „przeciw” i 1 głos „wstrzymujący się”. W wyniku powyższego, zespół przyjął stanowisko o rekomendacji E. P. na wolne stanowisko sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2023 r. pod poz. 664.

W uzasadnieniu stanowiska zespół wskazał, że przy rekomendowaniu powyższej kandydatury wziął pod uwagę (dokonując oceny łącznej) oceny kwalifikacji, doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia oraz opinię Kolegium Sądu Okręgowego w W.. Przedstawiając powyższe, zespół kierował się dyspozycją art. 35 u.KRS, zgodnie z którym, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, przy ustalaniu kolejności na liście kierując się przede wszystkim oceną ich kwalifikacji, a ponadto uwzględniając doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu.

Ustaliwszy, że obydwaj kandydaci spełniali wymagania ustawowe, określone w art. 61 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r., poz. 217 z późn. zm.; dalej: „p.u.s.p.”), KRS dokonała ich oceny, kierując się kryteriami, wymienionymi w art. 35 ust. 2 u.KRS, w tym ocenami kwalifikacyjnymi, doświadczeniem zawodowym i uzyskanym poparciem środowiska sędziowskiego. Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy Rada, dzieląc stanowisko zespołu, uznała, że Prezydentowi RP zostanie przedstawiony wniosek o powołanie E. P. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie. W głosowaniu na posiedzeniu KRS, które odbyło się 29 lutego 2024 r. oddano na E. P. 14 głosów „za”, przy 5 głosach „przeciw” oraz braku głosów „wstrzymujących się” (ogółem oddano 19 głosów). Jej kandydatura uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów. Na Skarżącego oddano zaś 6 głosów „za”, przy 5 głosach „przeciw” oraz 9 głosach „wstrzymujących się” (oddano ogółem 20 głosów). Kandydatura Skarżącego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Charakteryzując sylwetkę Skarżącego Rada wskazała, że urodził się on w [...]r. w P.. W 2002 r. ukończył wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie [...] z oceną dostateczną plus, uzyskując tytuł magistra. Od 18 października 2004 r. do 10 stycznia 2005 r. był zatrudniony na stanowisku pomocnika sekretarza sądowego w Sądzie Rejonowym w S.. Po odbyciu aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w P., w 2007 r. złożył egzamin sędziowski z łączną oceną dobrą. Od 8 października 2007 r. do 31 stycznia 2010 r. był zatrudniony na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Okręgowym w P.. Z dniem 10 lutego 2010 r. został mianowany referendarzem sądowym w Sądzie Rejonowym w W.. Do 14 listopada 2011 r. obowiązki pełnił w XV Wydziale Ksiąg Wieczystych, od 15 listopada 2011 r. do 31 grudnia 2021 r. w XVI Wydziale Cywilnym, a od 1 stycznia 2022 r. w I Wydziale Cywilnym. Rada wskazała nadto, że Skarżący podnosi kwalifikacje zawodowe przez uczestnictwo w szkoleniach oraz otrzymał pozytywną opinię służbową sporządzoną przez Prezesa Sądu Rejonowego w W..

Ocenę kwalifikacji Skarżącego sporządziła A. K. sędzia Sądu Okręgowego w W. (dalej: „Opiniująca”), który wskazała, że po analizie akt oraz dokumentacji zgromadzonej w postępowaniu nominacyjnym należy przyjąć, że Skarżący jest bardzo dobrym kandydatem na stanowisko sędziego sądu rejonowego, w pełni zasługuje na nominację na to stanowisko. W konkluzji w ocenie Opiniującej zasługuje on na ocenę łączną pozytywną.

W uzasadnieniu Rada dokonała porównania kandydatów wyjaśniając, że w każdym postępowaniu nominacyjnym dokonuje ich oceny na podstawie załączonych materiałów, ocenianych indywidualnie. Rada jest wyposażona w prawo swobodnej oceny zgromadzonego materiału i możliwość nadania decydującego znaczenia określonym, wybranym kryteriom ustawowym, na podstawie których podejmuje, uchwałę. Od stanu faktycznego konkretnej sprawy zależy, jakie kryteria są stosowane przez Radę w danym postępowaniu, w szczególności co do rozpatrywanych łącznie kryteriów, na które składają się: kwalifikacje, doświadczenie

zawodowe kandydatów, poparcie środowiska sędziowskiego oraz dane potwierdzające zdobycie dodatkowych kwalifikacji.

Ponieważ uczestnicy niniejszego postępowania, pretendujący do objęcia stanowiska sędziego sądu rejonowego w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie spełnili w ocenie Rady formalnie wszystkie kryteria wyboru, a zatem jej zadaniem było przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie wyboru tej osoby, która spełniła wszystkie kryteria oceniane łącznie najpełniej i w najwyższym stopniu. Przy podejmowaniu decyzji Rada kierowała się wówczas ocenami kwalifikacji oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów. KRS uwzględniła przy tym, że obydwój uczestników niniejszego postępowania otrzymali w ujęciu generalnym pozytywne oceny kwalifikacji, stwierdzające ich przydatność na stanowisko sędziego sądu rejonowego, przy czym kandydatka wybrana uzyskała ocenę łączną wyróżniającą. Rada wyjaśniła nadto, że analiza ocen kwalifikacji obojga kandydatów wskazywała, że w opinii sędziów opiniujących E. P. posiada wyższe kwalifikacje do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego. Również w zakresie oceny doświadczenia zawodowego kandydatów ta kandydatka prezentowała się lepiej od Skarżącego, ponieważ posiadała bogatszą i wielowymiarową aktywność zawodową. Oprócz wykonywania zawodu adwokata przez okres ponad 10 lat ma za sobą aktywność szkoleniowo-dydaktyczną i publicystyczną, co niewątpliwie miało przełożenie na uzyskanie dodatkowych kwalifikacji i potwierdziło przygotowanie w najwyższym stopniu do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego. Rada wyjaśniła dodatkowo, że z uwagi na wypełnianie kryteriów z art. 35 ust. 2 u.KRS przez każdego z kandydatów, za kryterium różnicujące w tym konkursie przyjęła uzyskane oceny kwalifikacji oraz wielowymiarowe doświadczenie zawodowe. Rada uwzględniła nadto opinię Kolegium Sądu Okręgowego w W.. Ostatecznie w ocenie KRS o przedstawieniu Prezydentowi RP E. P. zadecydował całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności doświadczenie uzyskane podczas wykonywania zawodu adwokata,

wielowymiarowa aktywność zawodowa, wnioski płynące z pozytywnej oceny jej pracy i kwalifikacji oraz poziom udzielonego jej poparcia środowiska sędziowskiego.

G. S. pismem z 3 kwietnia 2024 r., na podstawie art. 44 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 398¹ k.p.c. wniósł odwołanie od uchwały KRS z 29 lutego 2024 r., nr [...] zaskarżając ją w całości oraz zarzucając jej sprzeczność z przepisami prawa, tj.:

1. art. 33 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 32 i 60 Konstytucji RP, poprzez podjęcie uchwały bez wszechstronnego rozważenia sprawy i nieuwzględnienia wszystkich złożonych dokumentów, a w konsekwencji naruszenie zasady równego dostępu do służby publicznej;
2. art. 35 ust. 2 u.KRS w zw. z art. 32 i 60 Konstytucji RP, poprzez nieuwzględnienie przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście części dokumentów wskazujących na doświadczenie zawodowe Skarżącego, w tym na doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, a także rekomendacji i opinii z okresu delegowania w Ministerstwie Sprawiedliwości i w rezultacie naruszenie zasady równego traktowania i zasady równego dostępu do służby publicznej;
3. art. 42 ust. 1 u.KRS, poprzez niewypełnienie granic uznania w podjętej przez Radę uchwale, które polegało na odmowie przedstawienia kandydatury Skarżącego na wolne stanowisko sędziowskie przy spełnieniu wszystkich wymaganych przepisami prawa kryteriów, bogatego i wieloletniego doświadczenia zawodowego, w tym wieloletniego doświadczenia orzeczniczego, szerokiej wiedzy prawniczej oraz wysokiej oceny kwalifikacji przeprowadzonej przez sędziego wizytatora, bez wskazania w uzasadnieniu z jakich przyczyn ww. okoliczności są niżej kwalifikowane niż analogiczne kontrkandydata.

Z uwagi na powyższe Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały i skierowanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Radę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 u.KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Stosownie do art. 44 ust. 3 u.KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającego przymus adwokacko-radcowski. Oznacza to, że konstrukcja oraz wymagania odwołania od uchwały KRS czerpią z wzorca (formuły) skargi kasacyjnej przewidzianej w procedurze cywilnej (art. 398¹ – art. 398²¹ k.p.c.).

Zgodnie z treścią art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać: 1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; 2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie; 3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany. Oprócz wymagań przewidzianych w § 1, skarga kasacyjna powinna także zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a ponadto czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego. Do skargi kasacyjnej dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, chyba że sam wniósł skargę (art. 398⁴ § 3 k.p.c.). Zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

W judykaturze i piśmiennictwie nie budzi obecnie wątpliwości, że odwołanie od uchwały KRS nie musi zawierać wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia, a więc że nie podlega ono badaniu wstępnemu w trybie tzw. przedsądu (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 63/19; J. Sułkowski, Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa w kontekście orzecznictwa Sądu Najwyższego, Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, Przegląd Sejmowy 2012, nr 4, s. 122-123). Natomiast pozostałe rygory formalne zastrzeżone

dla skargi kasacyjnej znajdują zastosowanie w przypadku omawianego odwołania. Przyjmuje się, że odwołanie „powinno spełniać pozostałe wymagania wymienione w § 1 tego artykułu dla skargi kasacyjnej [chodzi o art. 398⁴ k.p.c.], takie jak oznaczenie uchwały Rady, wraz ze wskazaniem, czy jest ona zaskarżona w całości, czy w części, przytoczenie podstaw odwoławczych, odpowiadających podstawom kasacyjnym, o których mowa w art. 398³ k.p.c. i ich uzasadnienie, wniosek o uchylenie uchwały lub uchylenie i zmianę uchwały z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania lub zmiany” (tak M. Niezgódka-Medek, Komentarz do art. 44 [w:] M. Niezgódka-Medek, R. Pęk, Krajowa Rada Sądownictwa. Komentarz, LEX 2013, teza 11, por. M. Dębska, Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz, LEX 2013, komentarz do art. 44).

W ocenie Sądu Najwyższego odwołanie wniesione w niniejszej sprawie nie spełnia wymogów przewidzianych dla tego typu środka zaskarżenia. Skarżący ograniczył się bowiem do sformułowania zwrotu: „wnoszę o uchylenie zaskarżonej uchwały i skierowanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Krajową Radę Sądownictwa”. W odwołaniu Skarżący nie podał też podstaw zaskarżenia (art. 398³ k.p.c.) oraz nie zawarł wyraźnego żądania (wniosku) z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. Ograniczył się jedynie do ogólnych sformułowań podnosząc, że zaskarża ją w całości oraz zarzuca jej sprzeczność z przepisami prawa, tj. art. 33 ust. 1 u.KRS w zw. z art. 32 i 60 Konstytucji RP oraz art. 35 ust. 2 u.KRS w zw. z art. 32 i 60 Konstytucji RP i art. 42 ust. 1 u.KRS. Czyni to wniesione odwołanie niedopuszczalnym i nie pozwala na jego merytoryczne rozpoznanie. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy podkreśla, że przytoczenie przez Skarżącego podstaw kasacyjnych jest sformalizowanym elementem skargi kasacyjnej z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaganym pod rygorem odrzucenia. Skarżący, jeżeli twierdzi, że w sprawie doszło do naruszenia prawa materialnego zobowiązany jest do określenia sposobu naruszenia i wskazania, na czym owe naruszenie polegało. W przypadku dostrzeżenia przez Skarżącego naruszenia prawa procesowego, musi podnieść stosowny zarzut, opisać w jaki sposób naruszono dany przepis i wykazać, że naruszenie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Sąd Najwyższy podkreśla, że podchodzi ze zrozumieniem do okoliczności przedstawionych w odwołaniu. Nie może to jednak powodować, na

zasadzie wyjątku, pominięcia bezwzględnie obowiązujących wymagań, jakie prawo procesowe przewiduje dla odwołań od uchwał KRS. Merytoryczne rozpoznanie odwołania w tej sprawie, przy wyraźnych deficytach wywiedzionego środka zaskarżenia, byłoby działaniem nieuprawnionym.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy odrzucił odwołanie na zasadzie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.KRS.

Tomasz Demendecki Janusz Niczyporuk Elżbieta Karska

[SOP]

r.g.